

Америка үшін болашақ және 2020 жылғы 18 шілде — Үшінші нөмір

Көретін көздер мен еститін құлақтар бақытты

Jeff Pippenger

2023-08-25

Реформаторлық қозғалыстардың желілері — Аян кітабының оныншы тарауындағы «жеті күн күркіреуін» түсінудің кілті. «Жеті күн күркіреуі» 1840 жылғы 11 тамыздан бастап 1844 жылғы 22 қазандағы Ұлы Түңілуге дейінгі бірінші періштенің хабарының күш-қуат алу тарихын бейнелейді. Оныншы тараудың өзі осы түсінікті растау үшін тарау ішінде үш ішкі куәлік береді.

«1840–44 жылдардағы адвенттік қозғалыс Құдай құдіретінің салтанатты көрінісі болды; бірінші періштенің хабары дүниежүзіндегі әрбір миссионерлік бекетке жеткізілді, әрі кейбір елдерде он алтыншы ғасырдағы Реформациядан бері қайсыбір жерде куә болған діни ықыластың ең ұлысы байқалды; бірақ мұның бәрінен үшінші періштенің соңғы ескертуі аясындағы құдіретті қозғалыс асып түседі». The Great Controversy, 611.

Бірінші періштенің хабары 1840 жылдан бастап дүниеге жеткізілді. Урия Смит, Уайт ханыммен үйлесімде, ізашарлардың түсінігін білдіреді. Смит бірінші періштенің 1798 жылы келгенін мойындайды және 1840 жылы төмен түскеннің дәл сол бірінші періште екенін көрсетеді. Смит пен ізашарлар хабардың келуі мен оның күшке енуі арасындағы айырмашылықты жай ғана аңғармай қалған еді. Смит Аян кітабының оныншы тарауындағы періште бір аяғын теңізге, бір аяғын жерге қойған кезде, бұл дүниеге жеткізіліп жатқан хабарды айқындағанын анық айтады.

«Осылайша, 1798 жылы Мәсіх күнінің таяп қалғанын жариялауға қойылған шектеу тоқтатылды; 1798 жылы ақырзаман уақыты басталды, және кішкентай кітаптан мөр алынды. Сондықтан сол кезеңнен бері Аян 14-тараудағы періште Құдай сотының сағаты келгенін жариялап шықты; әрі дәл сол уақыттан бері 10-тараудағы періште теңіз бен құрлықтың үстінде тұрып, уақыттың бұдан былай болмайтынына ант етті. Олардың біртұтастығына қатысты ешқандай күмән болуы мүмкін емес; әрі біреуінің орнын анықтауға қызмет ететін барлық дәлелдер екіншісіне де дәл сондай дәрежеде қолданылады. Қазіргі ұрпақ осы екі пайғамбарлықтың орындалуына куә болып отырғанын көрсету үшін бізге мұнда қандай да бір дәлелге кірудің қажеті жоқ. Адвентті уағыздауда, әсіресе 1840 жылдан 1844 жылға дейін, олардың толық әрі егжей-тегжейлі орындалуы басталды. Бұл періштенің бір аяғын теңізге, ал екінші аяғын құрлыққа қоюы оның жариялауының теңіз арқылы да, құрлық арқылы да кең таралған ауқымын білдіреді. Егер бұл хабар тек бір елге ғана арналған болса, онда періштенің тек құрлықта ғана тұруы жеткілікті болар еді. Бірақ оның бір аяғы теңіздің үстінде тұр, осыдан біз оның хабары мұхиттан асып өтіп, жер шарының әртүрлі халықтары мен бөліктеріне таралатынын қорытындылай аламыз; әрі бұл қорытынды жоғарыда аталған Адвент

жариялауының дүниежүзіндегі әрбір миссионерлік бекетке жеткені фактісімен нығая түседі. Бұл туралы 14-тарауда толығырақ». Uriah Smith, Thoughts on Daniel and the Revelation, 521.

Сондықтан оныншы тараудың бірінші аяты 1840 жылғы 11 тамызды айқындайды, өйткені дәл сол уақытта Аян кітабының тоғызыншы тарауындағы пайғамбарлыққа сәйкес Осман үстемдігінің алдын ала айтылған ақыры тоқтады. Уайт қарындас былай дейді:

«1840 жылы пайғамбарлықтың тағы бір айрықша орындалуы кеңінен қызығушылық туғызды. Одан екі жыл бұрын екінші келуді уағыздаған жетекші қызметшілердің бірі Жосия Лич Аян 9-тарауға түсіндірме жариялап, Осман империясының құлайтынын алдын ала болжаған еді. Оның есептеулері бойынша, бұл билік ... 1840 жылдың 11 тамызында құлатылуға тиіс болатын, сол кезде Константинопольдегі Осман билігінің күйреуі күтілуі мүмкін. «Мен бұның нақ солай болатыны анықталатынына сенемін»».

«Дәл көрсетілген уақытта Түркия өз елшілері арқылы Еуропаның одақтас державаларының қорғауын қабылдап, сол арқылы өзін христиан халықтарының бақылауына берді. Бұл оқиға алдын ала айтылған пайғамбарлықты дәлме-дәл орындады. Бұл белгілі болғанда, көптеген адамдар Миллер мен оның серіктері қабылдаған пайғамбарлықты түсіндіру қағидаларының дұрыстығына көз жеткізді, әрі адвент қозғалысына ғажайып серпін берілді. Ғылымды да, қоғамдағы беделді орынды да иеленген адамдар Миллерге қосылып, оның көзқарастарын уағыздауда да, жариялауда да онымен біріккен еді, және 1840 жылдан 1844 жылға дейін бұл іс тез кеңейді». The Great Controversy, 334, 335.

Оныншы тараудың бірінші аяты — 1840 жыл, ал оныншы аятта біз Жоханның 1844 жылғы 22 қазанда ащы күйзеліске ұшырағанын көреміз. Жохан кіші кітаптың хабарын дүниеге жеткізгендерді бейнелейді, бірақ олар 1844 жылғы 22 қазанда ащы күйзеліске ұшырады. Бірінші аяттан оныншы аятқа дейінгі бөлік 1840 жылдан 1844 жылға дейінгі тарихты бейнелейді. Бұл — оныншы тараудың ішіндегі бір ішкі куәлік.

Екінші куәгер — кішкентай кітапты жеп, оның аузында тәтті болған Жохан; бұл оның 1840 жылғы 11 тамыздағы хабарды қабылдағанын білдіреді, ал кейін ол 1844 жылғы 22 қазандағы Ұлы Көңіл қалушылықта оның ішінде ащыға айналды.

Мен періштенің қолынан кішкентай кітапты алып, оны жеп қойдым; ол аузымда балдай тәтті еді; ал оны жеген бойда ішім ащы болды. Аян 10:10.

Оныншы аят 1840 жылдан 1844 жылға дейінгі дәл сол тарихты бір-ақ аяттың ішінде бейнелейді. Бұл — осы тараудың ішіндегі «жеті күн күркіреуі» сол тарихты білдіретінінің екінші ішкі куәлігі. Уайт ханым «жеті күн күркіреуі» бірінші және екінші періштенің хабарлары аясында жүзеге асқан оқиғалардың баяндалуын білдіретінін әлдеқашан анықтап қойған. Екінші періштенің хабары Ұлы торығумен аяқталды, сондықтан «жеті күн күркіреуі» дәл сол бір тарихты білдіреді. 1840 жылғы 11 тамыздан 1844 жылғы 22 қазандағы Ұлы торығуға дейінгі тарих — Аян кітабының оныншы тарауында ерекше атап көрсетіліп отырған пайғамбарлық тарих екені туралы шындықты қуаттайтын үш ішкі куәлік бар.

Содан кейін соңғы аятта «жеті күн күркіреуімен» байланысты ақиқатқа сәйкес, хабарды жариялау туралы бұйрық беріледі және дәл сол тарихтың қайталануы тиіс екені көрсетіледі.

Сонда ол маған: «Сен көптеген халықтардың, ұлттардың, тілдердің және патшалардың алдында тағы да пайғамбарлық етуге тиіссің»,— деді. Аян 10:11.

Жеті күркіреу Адвентизмнің басталуы — яғни “ақыр заман” кезінде ашылған хабарға күш берілген кезден басталғанының — Адвентизмнің ақырын бейнелейтінін көрсетеді; сол ақырда 1989 жылы ашылған хабарға Аян кітабының оныншы тарауындағы періште емес, Аян кітабының он сегізінші тарауынан түсетін періштенің түсуі арқылы күш беріледі. Аян кітабының он сегізінші тарауындағы періште 2001 жылғы 11 қыркүйекте түсті, ал біз қазір 1840 жылдан 1844 жылға дейінгі тарихи қайталанудың қорытындысына жақындап келеміз.

Оныншы тарау жөніндегі осы байқаулар талай жылдан бері көпшілік игілігіне айналып келеді. Алайда қасиетті сол тарихтың ішінде ендірілген тағы бір қасиетті тарих бар екені таяу уақытқа дейін ешқашан танылған емес. Бұл тарихты тек бір нәрсенің соңын оның басталуымен сәйкестендіретін Альфа мен Омега қағидасын қабылдайтындар ғана тани алады. Қасиетті тарихтың ішіне ендірілген бұл тарих бір түңілуден басталып, Ұлы Түңілумен аяқталады. 1843-тен 1844 жылға дейінгі тарих — 1840-тан 1844 жылға дейінгі тарихтың ішінде орналасқан, бірақ одан бөлек ерекше бір тарихи желі. Уайт әпке де, Мәсіх те осы тарихи желіге тоқталады.

1840–1844 жылдары берілген барлық хабарлар қазір ықпалды түрде жеткізілуге тиіс, өйткені бағыт-бағдарынан жаңылған адамдар көп. Бұл хабарлар барлық қауымдарға жетуге тиіс.

«Мәсіх: “Көздерің бақытты, өйткені олар көреді; құлақтарың да бақытты, өйткені олар естиді. Сендерге шындығын айтамын: көптеген пайғамбарлар мен әділ адамдар сендердің көріп тұрғандарыңды көруді аңсады, бірақ көре алмады; сендердің естіп тұрғандарыңды естуді қалады, бірақ ести алмады”,— деді» [Мат. 13:16, 17]. 1843 және 1844 жылдары көрінген нәрселерді көрген көздер бақытты.

«Хабар берілді. Уақыт белгілері орындалып жатқандықтан, бұл хабарды қайтадан жариялауда ешбір кідіріс болмауға тиіс; қорытынды іс аяқталуы керек. Қысқа уақыттың ішінде ұлы іс жүзеге асады. Жақында Құдайдың белгілеуімен бір хабар беріліп, ол қатты айқайға ұласады. Сонда Даниял өз үлесінде тұрып, өз куәлігін береді.» Manuscript Releases, 21-том, 437-бет.

«Пайғамбарлар мен әділ адамдар» «1843 және 1844 жылдары көрілген нәрселерді көруді» аңсаған. Иса бұл қасиетті тарихқа екі Ізгі хабарда сілтеме жасады, бірақ әрбір сілтеме әртүрлі мәнмәтінде болды.

Содан Ол оларға көптеген нәрселерді астарлы әңгімелермен айтып, былай деді: «Міне, бір диқан тұқым себуге шықты. Ол сепкен кезде, кейбір тұқымдар жол жиегіне түсті; сонда құстар келіп, оларды шоқып жеп қойды. Кейбірі тастақты жерге түсті, онда топырақ аз еді; топырақ терең болмағандықтан, олар тез көктеп шықты. Бірақ күн

шыққанда қурап қалды, әрі тамыры болмағандықтан, солып кетті. Кейбірі тікендердің арасына түсті; тікендер өсіп шығып, оларды тұншықтырды. Ал басқалары жақсы жерге түсіп, өнім берді: бірі жүз есе, бірі алпыс есе, бірі отыз есе. Естуге құлағы бар адам тыңдасын». Сонда шәкірттері келіп, Оған: «Неге Сен оларға астарлы әңгімелермен сөйлейсің?» — деді. Ол оларға жауап беріп: «Өйткені көктегі Патшалықтың құпияларын білу сендерге берілген, ал оларға берілмеген. Себебі кімде бар болса, соған беріледі, әрі онда молынан болады; ал кімде жоқ болса, одан өзінде бар нәрсенің өзі де алынып қойылады. Сондықтан Мен оларға астарлы әңгімелермен сөйлеймін: өйткені олар қарап тұрып көрмейді, естіп тұрып естімейді, әрі түсінбейді. Осылайша оларда Ишаның пайғамбарлығы орындалады; онда былай делінген: “Есту арқылы естисіңдер, бірақ түсінбейсіңдер; көре тұра көресіңдер, бірақ ұқпайсыңдар. Өйткені бұл халықтың жүрегі қасаңдап кеткен, құлақтары мүкіс еститін болды, ал көздерін өздері жұмып алды; сол себепті олар көздерімен көріп, құлақтарымен естіп, жүректерімен түсініп, бет бұрып қайтып, Менің оларды сауықтыруымнан мақұрым қалмасын”. Ал сендердің көздерің бақытты, өйткені көреді; және құлақтарың бақытты, өйткені естиді. Расында, сендерге айтамын: көптеген пайғамбарлар мен әділ адамдар сендер көріп тұрған нәрселерді көруді қалады, бірақ көрмеді; және сендер естіп тұрған нәрселерді естуді қалады, бірақ естімеді». Матай 13:3–17.

Иса Матайда Құдай Сөзінің әсері туралы айта отырып және адамдарды «естуге» шақыра отырып, пайғамбарлар көруді аңсаған хабарды қабылдамайтын Лаодикеялықтардың Ишая кітабының алтыншы тарауында бейнеленгенін көрсетеді. Future for America Ишаның алтыншы тарауын 2001 жылғы 11 қыркүйек оқиғасы аясында қайта-қайта ұсынып келді, өйткені сол күні исламның шабуылымен Аян кітабының он сегізінші тарауындағы құдіретті періште түсіп, жерді өз даңқымен нұрландырды. Барлық пайғамбарлар бір-бірімен келіседі, және Ишаның алтыншы тарауының үшінші аятында біз дәл сол періштеге тікелей сілтемені табамыз.

Ұзиях патша қайтыс болған жылы мен де Тәңір Иені көрдім: Ол аса биік әрі асқақ тақта отыр екен, Оның киімінің етегі ғибадатхананы толтырып тұрды. Оның үстінде серафтар тұрды: әрқайсысының алты қанаты бар еді; екеуімен ол жүзін жапты, екеуімен аяқтарын жапты, ал екеуімен ұшты. Сонда бірі екіншісіне дауыстап былай деді: «Қасиетті, қасиетті, қасиетті — Әскербасы Жаратқан Ие; бүкіл жер жүзі Оның ұлылығына толы». Ишая 6:1–3.

Аян он сегізінші тараудағы періште төмен түскен кезде, жер оның даңқымен нұрланады, ал Ишая оның киелі орын туралы көрінісі Ұзиях патша өлген жылы болғанын хабарлау арқылы бізге тағы бір маңызды кілт ұсынады. Ұзиях патша ғибадатхана ішінде діни қызметкердің ісін атқармақ болған еді. Оған бұлай істеуге сексен діни қызметкер мен бас діни қызметкер қарсы тұрды, ақыры Жаратқан Ие оның маңдайына алапес жіберді. Ол мемлекеттік билігін шіркеу билігімен біріктіруге ұмтылғаны үшін хайуанның таңбасын қабылдады. Ол бірден өлген жоқ; тақтан түсіріліп, орнына басқа қойылды, сөйтіп белгілі бір уақыт аралығында, ақырында, 2001 жылғы 11 қыркүйекте қайтыс болды. Адвентист шіркеуі Мәсіх заманындағы яһуди шіркеуі секілді біртіндеп өледі. Бірақ Даниялдың он бірінші

тарауының соңғы алты аятының хабарын әлдеқашан қабылдамай қойған 2001 жылғы 11 қыркүйектегі адвентизм Америка Құрама Штаттарының протестанттық мүйізі ретінде ақырына жетті, содан кейін Ишая арқылы бейнеленгендер Аян он сегізінші тараудағы бірінші дауыспен бейнеленген хабарды алып баруға шақырылды.

Сонда діни қызметкер Азария оның артынан кірді, онымен бірге Жаратқан Иенің сексен ержүрек діни қызметкері де кірді. Олар Ұзиях патшаға қарсы тұрып, оған былай деді: «Уа, Ұзиях, Жаратқан Иеге хош иісті түтін түтету саған тиесілі емес, бұл — хош иісті түтін түтетуге бағышталған Наронның ұлдары, діни қызметкерлер үшін. Киелі орыннан шық, өйткені сен шектен шықтың; мұның саған Жаратушы Құдай Иеден абыройы болмайды». Сонда Ұзиях қаһарланып, хош иісті түтін түтету үшін қолына шырағдан ұстаған еді; ол діни қызметкерлерге қаһарланып тұрған кезде, Жаратқан Иенің үйінде, хош иісті түтін құрбандық үстелінің қасында, оның маңдайына алапес шықты. Бас діни қызметкер Азария және барлық діни қызметкерлер оған қарады, міне, оның маңдайында алапес бар екен; сонда олар оны сол жерден қуып шығарды. Иә, Жаратқан Ие оны соққандықтан, өзі де тезірек шығуға асықты. Ұзиях патша өлген күніне дейін алапес болып, алапес болғандықтан, бөлек үйде тұрды; өйткені ол Жаратқан Иенің үйінен аластатылды. Ал оның ұлы Жотам патшаның сарайына басшылық етіп, елдің халқына төрелік жүргізді. 2 Шежірелер 26:17–21.

Протестанттық мүйіздің Жетінші күн адвентистері шіркеуінен 2001 жылғы 11 қыркүйекте алынып тасталғанын мойындау маңызды, өйткені соңғы күндерде Аян кітабының хабарының мөрінің ашылуына қатысты үш негізгі құрамдас бөлік бар. Солардың бірі — республикализм мүйізі мен протестантизм мүйізінің параллель тарихы. Мойындалуға тиісті екінші құрамдас бөлік — жеті шіркеудің маңызы, ал, әрине, үшіншісі — «жеті күркір». Осы үш пайғамбарлық құрамдас бөлік ашылып жатқан хабарды құрайды, және Мәсіхтің кезінде яһуди шіркеуі айналып өтілгені сияқты, «соңғы күндерде» адвентизмнің де айналып өтілетінін мойындау қажет.

Ишая өз тарихындағы Құдайдың адалдықтан тайған таңдап алған халқына хабар жеткізуге өз еркімен барады, ал Иса дәл сол жағдайға Өз дәуірінде үн қату үшін сол сөздерді қолданады. Келісім арқылы таңдап алынған халық назардан тыс қалып бара жатыр, әрі олар «естіп», сауығудан бас тартады.

Сонда Ол: «Бар, мына халыққа айт: “Естумен естіндер, бірақ ұқпандар; көрумен көріндер, бірақ аңғармандар”. Осы халықтың жүрегін семірт, құлақтарын ауырлат, көздерін жұм; әйтпесе олар көздерімен көріп, құлақтарымен естіп, жүректерімен ұғып, теріс жолдан қайтып, сауығып кетер»,— деді. Ишая 6:9, 10.

Ишая қолға алған іс — Жохан мен Езекиел кішкене кітапшаны жеген кезде қолға алған іс. Олар Жаратқан Иенің аузынан құсып шығарылу үдерісінде тұрған, келісім арқылы таңдап алынған халыққа әшкерелеу хабарын жеткізеді. Иса пайғамбарлар мен әділ адамдар көруді аңсаған тарихқа екінші рет сілтеме жасағаны Лұқа жазбасында тіркелген.

Уа, көкке дейін көтерілген Қапарнаум, сен тозаққа дейін құлатыларсың. Сендерді тыңдайтын — Мені тыңдайды; ал сендерді менсінбейтін — Мені менсінбейді; ал Мені менсінбейтін — Мені Жібергенді менсінбейді. Сонда жетпіс шәкірт қуанышпен қайта оралып: «Ием, тіпті жындар да Сенің атың арқылы бізге бағынады»,— деді. Ал Ол оларға: «Мен шайтанның көктен найзағайдай құлағанын көрдім. Міне, сендерге жыландар мен шаяндарды таптауға және жаудың бүкіл күшін жеңуге билік бердім; сендерге еш нәрсе ешбір жолмен зиян келтірмейді. Алайда рухтардың сендерге бағынатынына қуанбандар; қайта, есімдеріңнің көкте жазылғанына қуаныңдар»,— деді. Сол сәтте Иса рухымен шаттанып: «Саған алғыс айтамын, уа, Әке, көк пен жердің Иесі, өйткені Сен бұларды дана да парасаттылардан жасырып, сәбилерге аштың. Иә, Әке, өйткені Сенің алдында осылай болғаны игі көрінді. Әкем Маған бәрін тапсырды; әрі Ұлдың кім екенін Әкеден басқа ешкім білмейді; және Әкенің кім екенін Ұлдан басқа ешкім білмейді, сондай-ақ Ұл Оны кімге ашқысы келсе, сол біледі»,— деді. Содан кейін Ол шәкірттеріне бұрылып, оңаша былай деді: «Сендер көріп тұрған нәрселерді көретін көздер бақытты! Өйткені сендерге шындығын айтамын: көптеген пайғамбарлар мен патшалар сендер көріп тұрғандарды көруді аңсады, бірақ көрген жоқ; әрі сендер естіп тұрғандарды естуді аңсады, бірақ естіген жоқ». Луқа 10:15–24.

Тағы да, әділдердің көруді аңсағанын көру игілігіне ие болғандарға қатысты берілген бата контексті — жанынан өтіп бара жатқан, әрі “естуге” құлықсыз, келісім арқылы таңдап алынған халыққа қатысты. Уайт ханым Мәсіхтің Капернаумды айыптауына сілтеме жасайды; бұл — ұлы нұрдың қабылданбай тасталуының нышаны, әрі ол [жақшалар] ішінде Адвентизмге қарсы айтылған әшкерелеуді орналастыру арқылы Адвентизмге айрықша назар аударды.

«Құдайдың балалары екенімізді мойындайтындардың арасында қаншалық аз шыдамдылық көрсетілді, біздің сенімімізде емес адамдарға қарсы қаншама ащы сөздер айтылды, қаншама айыптау сөздері жария етілді. Көптеген адамдар басқа шіркеулерге жататындарды зор күнәкарлар деп қарастырды, ал Жаратқан Ие оларға бұлай қарамайды. Басқа шіркеулердің мүшелеріне осылай қарайтындар Құдайдың күдіретті қолының астында өздерін кішірейтуге мұқтаж. Олар айыптайтындар, бәлкім, өте аз жарыққа, аз ғана мүмкіндіктер мен артықшылықтарға ие болған шығар. Егер оларға біздің шіркеулеріміздің көптеген мүшелері алған жарық берілгенде, олар әлдеқайда жоғары қарқынмен ілгерілеп, өз сенімдерін дүниеге бұдан да жақсырақ танытқан болар еді. Өз жарығымен мақтанатын, бірақ соған сай жүрмейтіндер туралы Мәсіх былай дейді: “Бірақ Мен сендерге айтамын: қиямет күні сендерге қарағанда Тир мен Сидонға жеңілірек болады. Ал сен, Қапарнаум [зор жарық алған Жетінші күн адвентистері], көкке дейін көтерілген сен [артықшылық жағынан], тозаққа дейін құлатылатын боласың; өйткені сенде жасалған күдіретті істер Содомда жасалған болса, ол осы күнге дейін сақталып тұрған болар еді. Бірақ Мен сендерге айтамын: қиямет күні сенен гөрі Содом жеріне жеңілірек болады.” Сол кезде Иса жауап беріп: “Саған алғыс айтамын, Уа, Көк пен жердің Иесі Әке, өйткені Сен бұл нәрселерді дана әрі парасаттылардан [өз бағалауларында] жасырып, оларды сәбилерге аштың”,— деді.»

“Енді сендер осы істердің бәрін істегендіктен,— дейді Жаратқан Ие,— Мен сендерге қайта-қайта ерте тұрып сөйлегеніммен, сендер құлақ аспадыңдар; Мен сендерді шақырғаныммен, сендер жауап бермедіңдер; сондықтан Мен Өз атыммен аталған, сендер соған сенім артатын осы үйге де, сендерге және әкелеріңе Өзім берген осы орынға да, Шилоға не істесем, соны істеймін. Сондай-ақ барлық бауырларыңды, яғни бүкіл Ефрем ұрпағын, аластағаным сияқты, сендерді де көз алдымнан аластаймын”.

Review and Herald, August 1, 1893.

Адвентизмде жүзеге асқан «құдіретті істер» — әділ адамдар мен пайғамбарлар көріп, естуді аңсаған істер еді. Сол құдіретті істер 1843 және 1844 жылдардың тарихында, Түн ортасындағы айқай хабары жарияланған кезде, бейнеленді. Адвентизм өз тарихын, әсіресе 1843 және 1844 жылдардың тарихын, теріске шығарды. Бұл — түңілумен басталып, түңілумен аяқталатын тарих, әрі оларды жаңадан жаратылған жерге бастап баруға арналған тарих.

«Олардың арт жағында, жолдың басында, жарқын бір нұр орнатылған еді; періште маған оның “түн ортасындағы айқай” екенін айтты. Бұл нұр бүкіл жол бойына сәуле шашып, олардың сүрінбеуі үшін аяқтарына жарық беріп тұрды. »

«Егер олар көздерін өздерінің дәл алдында болып, оларды қалаға бастап келе жатқан Исаға қадап ұстаса, аман болатын. Бірақ көп ұзамай кейбіреулер шаршап, қаланың әлі тым алыста екенін айтып, оған осыған дейін-ақ кіріп қойған боламыз деп күтті. Сонда Иса оларды Өзінің даңқты оң қолын көтеріп жігерлендіретін, ал Оның қолынан адвент тобының үстінде толқындай тербелген бір нұр шығып, олар: “Аллилуйя!” — деп айқайлайтын. Басқалары болса арттарындағы нұрды ойланбастан теріске шығарып, бізді осыншалықты алысқа бастап шыққан Құдай емес деді. Арттарындағы нұр сөніп қалды да, олардың аяқтары қап-қараңғыда қалды, сөйтіп олар сүрініп, межеден де, Исадан да көз жазып қалып, жолдан төмендегі қараңғы да зұлым дүниеге құлап түсті». Early Writings, 15.

Яһуда руының Арыстаны қазір ашып жатқан нәрсе — 1843 және 1844 жылдардың тарихы. «Жеті күркіреген дауыс» 1840 жылдан 1844 жылға дейінгі кезеңді білдіреді, бірақ сол кезеңнің ішінде келісім тарихының басталуынан бері алдын ала бейнеленіп келген ерекше бір тарих бар. Реформациялық қозғалыстардың әрқайсысы бір-біріне параллель келеді, әрі бірдей межелік белгілерге ие. Егер олар бір-бірінен өзгеше болса, онда Шайтан әрбір реформациялық қозғалыс үшін басқа бір шабуыл жоспарын жасар еді, бірақ ол ешқашан олай етпейді.

«Бірақ Шайтан бос отырған жоқ. Енді ол әрбір өзге де реформаторлық қозғалыста әрекет еткендей, дәл солай әрекет етуге тырысты — шынайы істің орнына жалғанын тықпалап, халықты алдап, құртып жіберуге. Христиан шіркеуінің бірінші ғасырында жалған Мәсіхтер болғаны сияқты, он алтыншы ғасырда да жалған пайғамбарлар пайда болды». Ұлы күрес, 186.

Біз жеткізіп отырған жалпы хабар тұрғысынан алғанда, осы үзіндідегі негізгі мәселе мынау: адвентизм протестантизмнің жамылғысын ұстап тұруын тоқтатып, ол 2001 жылғы 11

қыркүйекте толықтай алынып тасталған кезде, олар сонда да өздерін үшінші періштенің қатты даусын жариялайтын қалдық қозғалыс деп табандылықпен талап етеді. Алайда олар — жалған. Егер қазір протестантизмнің мүйізін қай қозғалыс көтеріп жүргенін танып білмесеңіз, Америка Құрама Штаттарындағы екі мүйіздің арасындағы параллельді түсіну іс жүзінде мүмкін емес.

1843 және 1844 жылдарының тарихы әрбір реформалық қозғалыста бейнеленген, және енді біз Құдайдың таңдаған халқы ретіндегі ежелгі Израилдің басталуын және Құдайдың таңдаған халқы ретіндегі Израилдің аяқталуын қазіргі Израилдегі осының дәл өзін көрсету үшін қолданамыз; басты назар әрбір реформалық қозғалыс желілерінде бейнеленген 1843 және 1844 жылдарына аударылады.

Мұса Жаратқан Иенің өзі сияқты бір пайғамбарды тұрғызатынын пайғамбарлық етті, ал сол пайғамбар Иса болды. Елшілердің істері кітабында Лұқа Исаның Мұсаның пайғамбарлығын орындағанын растайды.

Құдайларың Жаратқан Ие сендерге өз іштеріңнен, бауырларыңның арасынан, мен сияқты бір Пайғамбарды тұрғызады; соған құлақ асыңдар. Заңды қайталау 18:15.

Иса — біздің құлақ асуға тиіс пайғамбарымыз.

Өйткені Мұса шынында әкелерге былай деген: “Құдайларың Жаратқан Ие сендерге өз бауырларыңның арасынан мен сияқты бір пайғамбарды тұрғызады; ол сендерге не айтса, соның бәрінде соны тыңдаңдар. Және солай болады: кімде-кім сол пайғамбарға құлақ аспаса, халықтың арасынан жойылады”. Иә, сондай-ақ Самуилден бастап, одан кейінгілердің ішіндегі сөйлеген пайғамбарлардың бәрі де осы күндер туралы алдын ала айтқан. Сендер — пайғамбарлардың және Құдайдың біздің әкелерімізбен жасаған келісімінің балаларысыңдар; Ол Ыбырайымға: “Сенің ұрпағың арқылы жер бетіндегі барлық ру-тайпалар жарылқанады”, — деген. Құдай алдымен сендер үшін Өзінің Ұлы Исаны тірілтіп, әрқайсыңды өздеріңнің заңсыздықтарыңнан теріс бұру арқылы сендерге жарылқау үшін Оны жіберді. Елшілердің істері 3:22–26.

Мәсіхтің реформалық желісі, барлық реформалық желілер секілді, ақырзаман уақытынан басталады. Мәсіхтің күндеріндегі «ақырзаман уақыты» Оның дүниеге келуі болды. Жазбада Оның туған кезінде Даниял кітабындағы «ақырзаман уақытының» анықтамасына сәйкес білімнің артуы болғаны көрсетіледі. Ол шығыстан келген данышпандар болсын, шопандар болсын, қаһарланған Ирод болсын, не ғибадатханадағы Анна мен Симеон болсын — Ол туған кезде білімнің артуы болды. Сол сәтте яһуди қауымының басшылығын айналып өтті. Ажырасу үдерісті түрде жүрді, бірақ ол ақырзаман уақытында мөрі ашылған хабарды олардың қабылдамай тастаудан басталды.

«Адамдар мұны білмейді, бірақ бұл хабар көкті қуанышқа бөлейді. Нұр әлемінен келген қасиетті болмыстар жерге одан да тереңірек әрі мейірімге толы ықыласпен тартылады. Оның қатысуынан бүкіл дүние нұрлана түседі. Бетлехем төбелерінің үстінде сан жетпес періштелер тобы жиналған. Олар қуанышты хабарды әлемге жариялау үшін берілетін белгіні күтіп тұр. Егер Израилдің жетекшілері өздеріне тапсырылған сенімге адал

болғанда, олар Иса Мәсіхтің туылуын жар салу қуанышын бөлісер еді. Бірақ енді олар айналып өтілді». The Desire of Ages, 47.

Адвентизмнің басшылығы 1989 жылы, Даниял 11-тараудың 40-аятындағы сөз орындалғанда, сырт айналып өтілді. Исаны бейнелеген Мұсаның тарихындағы «ақыр заман» оның дүниеге келуі болды; сол кезде оның отбасы, ал содан кейін перғауынның қызы нәресте Мұса туралы білімнің артуын қабылдады. Оның есімі, әрине, «судан құтқарылып алынған» дегенді білдіреді, ал Иса «Ехоба құтқарады» дегенді білдіреді.

«Ақырзаман уақыты» өткеннен кейін, барлық реформалық желілер сол белгілі бір тарихта арттырылған білімнің сол тарихта «ақырзаман уақытында» ашылған нұр үшін жауапқа тартылуға тиіс ұрпаққа куәлік ретінде ұсыныла алатын хабарға ресмилендірілетін бір сәтті көрсетеді.

Шомылдыру рәсімін жасаушы Жақия Мәсіхтің хабарын ресми түрде бекітті, ал Мұсаның хабары оның қырқыншы жасында, ол Израилді Мысырдан өз күшімен құтқаруға әрекеттенген кезде, ресми түрде айқындалды. Мысырдан құтқарылу туралы хабар енді жұртшылыққа мәлім жазбада тұрды.

Қырық жылдан кейін Мұсаның хабары жанып тұрған бұтада құдіретке ие болды және Құдайдың тәңірлігінің екі белгісімен қатар жүрді: жыланға айналған аса және Мұсаның қойнынан шығарған алапес қол. Исаның хабары Өзінің шомылдыру рәсімінде құдіретке ие болды, әрі ол тәңірліктің екі белгісімен қатар жүрді: Әкенің дауысы және Киелі Рух. Екі тарихтағы келесі waymark алғашқы түңілуді, кідіріс уақытын, екінші періштенің келуін немесе 1843 жылды білдіреді.

Мұсаның әулетіндегі түңілу оның ұлын сүндеттемегені үшін періште Мұсаны өлтіруге түскен кезде оның әйелі арқылы бейнеленді. Қорыққаннан Сипора рәсімді олардың ұлына өзі орындады. Мұса өз ұлын сүндеттеуді ұмытып кеткен еді! Ыбырайымға берілген келісімнің дәл сол белгісін Мұса ұмытты. Өке Ыбырайым еврейлердің Мысырдағы құлдығы мен Мысырдан азат етілуі туралы алдын ала айтқан болатын, әрі оның пайғамбарлығы нақ Мұса арқылы нақты орындалуға тиіс еді, ал Мұса өз ұлын сүндеттеуді ұмытты. Сол кезде Мұса Сипораны азат етілуден кейінге дейін әкесінің қасында болу үшін кері жіберді. Ол Мидианда Мұса Израил ұлдарын Қызыл теңіздің суы арқылы алып өткенге дейін аялдап қалды; елші Пауыл бізге мұның сүндеттеудің орнына келген дәл сол рәсім — шомылдыру рәсімін бейнелейтінін хабарлайды. Сол жайтты көзден таса қылмаңыз. Мұсаның тарихында екінші періштені бейнелейтін жолбелгінің келуі, сол тарихтағы алғашқы түңілуді тудыратын жолбелгі, Ыбырайымның Құдаймен жасасқан келісімдік қатынасының негізгі ережесін қабылдамай тастау болды.

Мәсіхтің жолындағы алғашқы түңілу — Лазардың өлімі болды; Марта мен Мәриям егер Иса Лазар төрт күн бойы өлі жатқанша кідіріп қалмағанда, мұндайдың болмасына кәміл сенімді еді. Исаның Өзіне жақын досы Лазардың өліп, қабірде шіріп кетуіне жол беруінен туған түңілу тек әлгі екі апалы-сіңлі үшін ғана емес, шәкірттер үшін де орасан зор болды. Алайда Лазардың қайта тірілуі Мәсіхтің бүкіл қызметінің мөріне айналды.

«Лазарға келуді кідірте отырып, Мәсіхтің Өзін қабылдамағандарға деген рақымшылыққа толы мақсаты болды. Ол бөгеліп қалды, өйткені Лазарды өлімнен тірілту арқылы қасарысқан, сенбейтін халқына Өзінің шын мәнінде “қайта тірілу мен өмір” екенінің тағы бір дәлелін бермек болды. Ол Исраил үйінің кедей, адасқан қойлары болған бұл халықтан үміттің бәрін үзгісі келмеді. Олардың тәубеге келмегендігі салдарынан Оның жүрегі жараланып тұрған еді. Өзінің рақымымен Ол оларға Өзінің Қалпына Келтіруші, өмір мен өлместікті жарыққа шығара алатын жалғыз Тұлға екенінің тағы бір дәлелін беруді ниет етті. Бұл діни қызметкерлер бұрмалап түсіндіре алмайтын дәлел болуға тиіс еді. Оның Бетанияға баруын кідіртуінің себебі осы еді. Лазарды тірілту — осы ең ұлы керемет — Оның ісіне және Өзінің Құдайлық болмысы туралы мәлімдемесіне Құдайдың мөрін басуға тиіс еді». Ғасырлар аңсаған Иса, 529.

Құдайдың жүз қырық төрт мыңының мөрленуі 1843 және 1844 жылдардың тарихында бейнеленген, өйткені бізге Мәсіхтің салтанатты кіруінде Оны Иерусалимге бастап кірген Лазарь болғаны хабарланады. Салтанатты кірудің тарихы — 1843 және 1844 жылдардағы Түн ортасындағы айқайды бейнелеу үшін Уайт қарындас қолданатын тарих. Бұл Мәсіхтің Құдайдың жаратушы күдіреті арқылы өлілерді қайта тірілтуге күші бар екендігін теріс түсіну болды. Мәриям мен Елизавета Исаның Лазарьды соңғы керней кезінде қайта тірілтуге күші бар екенін білетіндерін мойындады, бірақ Оның дәл сол сәтте, дәл сол жерде қайта тірілтуге де күші бар екенін көре алмады. Олар Оның шомылдыру рәсімі мен өлімінде, яғни Оның жеке үш жарым жылдық қызметінің басы мен соңында, көрсетуге келген нақ сол шындықты теріске шығарды. Олар қабірдің аузындағы тас алынғанға дейін көре алмады; дәл сол сияқты кейінірек Оның қолы 1843 жылғы кестедегі кейбір есептердегі қателіктен де алынып тасталатын еді.

Мұса алда тұрған перғауынмен тайталастан Сиппораны алыстатып жібергеннен кейін, оны ағасы Харон қарсы алды, сөйтіп бұл екі жаршы екінші періштенің хабарын білдіре отырып, Мысырға аттанды. Мысырға қандай да бір пәле жіберілердің алдында, Мұса перғауынға ескерту жасап: егер ол Құдайдың тұңғышы — Исраилді — шығып, ғибадат етуге жібермесе, онда Құдай Мысырдың тұңғышын өлтіретінін айтты.

Жаратқан Ие Мұсаға былай деді: «Мысырға қайтып бара жатқаныңда, қолына тапсырған сол барлық кереметтерді перғауынның алдында істеуге абай бол; бірақ Мен оның жүрегін қасарыстырамын, сонда ол халықты жібермейді. Сонда сен перғауынға былай де: “Жаратқан Ие былай дейді: Исраил — Менің ұлым, тұңғышым. Мен саған айтамын: Ұлымды жібер, Маған қызмет етсін; ал егер оны жіберуден бас тартсаң, міне, Мен сенің ұлыңды, тұңғышыңды, өлтіремін”». Мысырдан шығу 4:21–23.

Түн ортасындағы айқай — болашақта орындалатын алдын ала айтылған хабар еді.

«Исраилді Мысырдан құтқару барысында тұңғышты бағыштау қайтадан бұйырылды. Исраил ұлдары мысырлықтардың құлдығында болған кезде, Жаратқан Ие Мұсаға Мысыр патшасы перғауынға барып: “Жаратқан Ие былай дейді: Исраил — Менің ұлым, Менің тұңғышым. Сондықтан саған айтамын: Ұлыма Менің қызметімді атқаруы үшін оны жібер; ал егер оны жіберуден бас тартсаң, міне, Мен сенің ұлыңды, яғни

тұңғышыңды өлтіремін”, — деуді бұйырды. Мысырдан шығу 4:22, 23.

«Мұса өз хабарын жеткізді; бірақ тәкаппар патшаның жауабы: “Исраилді жіберу үшін, Мен Оның даусына құлақ асатындай Жаратқан Ие кім? Мен Жаратқан Иені танымаймын, Исраилді де жібермеймін”, — болды. Мысырдан шығу 5:2. Жаратқан Ие Өз халқы үшін белгілер мен ғажайыптар арқылы әрекет етіп, перғауынға қорқынышты жазалар жіберді. Ақырында құртушы періштеге мысырлықтардың арасында адам мен малдың тұңғыштарын өлтіру бұйырылды. Исраилдіктер аман қалуы үшін, оларға сойылған тоқтының қанын есік маңдайшаларына жағу бұйырылды. Періште өлім миссиясымен келгенде, исраилдіктердің үйлерінен айналып өтуі үшін, әр үй белгіленуге тиіс болды». *The Desire of Ages*, 51.

Перғауынға арналған Түн ортасындағы айқай хабары Перғауынның бүлігіне жауап ретінде тұңғыштардың өлімін айқындап көрсетті. Бұл хабар жазбаға енгізілген соң, 1844 жылдың жазындағы Түн ортасындағы айқайдың күшін бейнелейтін пәлелер Мысырдың үстіне жіберілді. Түн ортасындағы айқай хабары 1844 жылдың жазында бүкіл жерді тасқын толқын іспетті шарпып өтті. Пәлелер Мысырды жайлап өтті, ал уәде етілген тұңғыштардың өлімі жеткенде, түн ортасында бүкіл Мысыр бойынша айқай естілді.

Мұса былай деді: Жаратқан Ие мынаны айтады: «Түн ортасы шамасында Мен Мысырдың ортасына кіремін. Сонда Мысыр жеріндегі бүкіл тұңғыштар өледі: тағында отырған перғауынның тұңғышынан бастап, диірменнің ар жағындағы күннің тұңғышына дейін, сондай-ақ малдың да барлық тұңғышы. Бүкіл Мысыр жерінде зор зар еңіреу болады, ондайы бұрын-соңды болмаған, енді де ешқашан болмайды». Мысырдан шығу 11:4–6.

Мәсіхтің Иерусалимге салтанатты кіруі Қалвария айқышына алып келді, ал Мәсіхтің шәкірттері мен Оның өзге ізбасарлары Ұлы Түңілуді бастан өткерді.

«Біздің түңілуіміз шәкірттердің түңілуіндей зор болған жоқ. Адам Ұлы салтанатпен Иерусалимге кірген кезде, олар Оны патша болып тәж кигізіледі деп күтті. Халық бүкіл аймақтан ағылып келіп: “Дәуіт Ұлына Осанна!” — деп айқайлады. Ал діни қызметкерлер мен ақсақалдар Исадан халықты тыйып тастауды өтінгенде, Ол: егер бұлар үнсіз қалса, тіпті тастардың өзі айқай салар еді, өйткені пайғамбарлық орындалуға тиіс, — деп жариялады. Алайда арада бірнеше күн өткенде, дәл осы шәкірттер Дәуіттің тағында патшалық етеді деп сенген сүйікті Ұстазының мазақтап, келемеждеген парызышылдардың үстінен қатыгез айқышқа керілгенін көрді. Олардың асқақ үміттері күйреді, әрі өлімнің қараңғылығы оларды қоршап алды». *Testimonies*, volume 1, 57, 58.

Шәкірттер мен миллериттердің ұлы түңілуі мысырлықтардың әскері мен Қызыл теңіздің арасында қысылып қалған еврейлер арқылы да бейнеленген.

«Біздің үстімізге өткен ғасырлардың жиналған нұры түсіп тұр. Исраилдің ұмытшақтығы туралы жазба біздің ағартылуымыз үшін сақталып қалдырылды. Осы дәуірде Құдай Өзіне әрбір ұлттан, рудан және тілден бір халықты жинау үшін қолын созды. Адвенттік қозғалыста Ол Өз мұрасы үшін әрекет етті, дәл сол сияқты исраилдіктерді Мысырдан

алып шыққанда да әрекет еткен еді. 1844 жылғы ұлы түңілу кезінде Оның халқының сенімі Қызыл теңіз жағасында еврейлердің сенімі сыналғандай сыналды». Testimonies, volume 8, 115, 116.

Мәсіхтің Иерусалимге кірген кезінде сол сәттің шабыттандыруы мадақтың лап еткен жарылысын туғызғанын, ал парызшылдардың соны өшіруге ұмтылғанын көру маңызды. Мадақ хорының өзегі — Исаның Дәуіттің Ұлы екеніне жасалған сілтеме болды; дәл осы нышанды Мәсіх сөз қуған яһудилермен Өзінің ауызша қарым-қатынастарының аяқталғанын белгілеу үшін қолданды. Яһудилердің ең қатты ашуына тигені — Исаны Дәуіттің Ұлы деп атағанда, олар сол арқылы астарлап Дәуіт патшаның Иерусалимге салтанатты кіруіне сілтеме жасап тұрғандарын мойындау еді.

Дәуіттің сандықты Иерусалимге алып келу ісінің тарихында хабардың күштендірілуі Дәуіттің күштендірілуі арқылы бейнеленді.

Дәуіт ілгерілеп, ұлы бола берді, әрі Әскерлердің Құдайы Жаратқан Ие онымен бірге болды. 2 Патшалықтар 5:10.

Содан кейін Дәуіт сандықты Иерусалимге алып келуге бел буды. Сандықты Дәуіттің қаласына әкелу барысында, әрбір реформалық желідегідей, бір көңіл қалушылық болуы тиіс еді. Есімі «күш» дегенді білдіретін Ұза сандыққа қол тигізуге өзіне рұқсат етілмегенін жақсы біле тұра, сонда да солай істеді. Сандықтың әуел баста тұтқындыққа түсуіне себеп болған мәселенің өзі — Жаратқан Иенің ашылған еркіне мойынсұнбау және Құдайдың сандығымен байланысты күшке қатысты өзімшіл батылдық еді. Алайда Дәуіттің күшті адамы Ұза да мойынсұнбады, дәл Мұсаның сүндеттеу туралы өсиетке мойынсұнбағаны сияқты. Ұза мерт болды, ал сандық Иерусалимнің сыртында қала берді, Дәуіт болса Ұзаның өлімінен кейін сандық тұрған жерді қарауылдап отырғандардың жарылқанып жатқанын түсінгенге дейін солай болды. Содан соң Дәуіт сандықты Иерусалимге алып келу үшін қайта жолға шықты. Дәуіт Иерусалимге билеп кірген кезде, оның әйелі оның жалаңаштығын көріп, қатты көңілі қалды.

1843 және 1844 жылдарға — әділ адамдар мен пайғамбарлар көруді де, естуді де аңсаған сол уақыт кезеңіне — түгелдей қатысты болатын реформаторлық қозғалыстардың үш желісі бар. Екінші періштенің келуінің сипаттары, осылайша кідіріс уақытын және үміттің ақталмауын белгілейтіні, оп-оңай көрінеді. Неғұрлым терең ақиқаттар бұл үміттің ақталмауының жай ғана Мұсаның, не Ұзаның, не Марта мен Мәриямның түсінбеушілігі болмағанын, қайта, оның дәл сол үміттің ақталмауы жүзеге асқан тарихтың өзімен байланысты іргелі бір қағиданы теріске шығарумен сабақтас болғанын айқындайды. Мұса үшін бұл сүндеттелудің белгісі болды; Ұза үшін бұл — сандыққа қатысты Құдайдың бұйрықтары жөніндегі өзіне-өзі сенушілік; Марта мен Мәриям үшін бұл — Мәсіхтің қайта тірілтуге арналған жаратушы құдіретіне деген сенімнің жетіспеуі болды.

Мұсаның жағдайында оның қызметінің ең өзекті тақырыбы таңдап алынған халықпен келісімдік қатынас орнату болды, ал Мұса сол келісімнің белгісін ұмытты. Ұзаның жағдайында бұл қасиетті сандықта бейнеленген Құдай заңының киелілігі қағидасының өзі

еді. Марта мен Мәриямның жағдайында бұл Мәсіх қызметінің нақ орталығы болды: Оның шомылдыру рәсімінен басталып, қызметінің басында алдын ала бейнеленгендей, Оның өлімімен, жерленуімен және қайта тірілуімен аяқталды. 1843 жылғы алғашқы түңілу Хабаккук пайғамбарлығының орындалуы болған кестедегі кейбір мерзімдік көрсеткіштерге қатысты қателіктің салдарынан болды. Бұл қателік Миллер қозғалысының басты қағидасына — бір күн бір жыл қағидасына — қатысты еді.

«Жеті күркірек» 1840 жылдан 1844 жылға дейінгі Адвент қозғалысын білдіреді, бірақ сол қозғалыстың ішінде 1843 жылдан 1844 жылға дейінгі, басталуы да, аяқталуы да түңілумен белгіленген тарих бар; осылайша сол тарихқа Альфа мен Омеганың таңбасы басылады. Ал дәл сол тарих — Иса мен Эллен Уайт мензейтін, әділдердің әрдайым көруге ынтық болған қасиетті тарихы.

Сол төрт желі — Мұса, Дәуіт, Мәсіх және Миллериттер — он қыз туралы астарлы әңгіме дүниенің ақырында қайталанғанда, екінші періштенің хабарының емес, үшінші періштенің хабарының қуаттандырылуы болатынын, одан кейін кідіріс уақытын бастайтын бір көңіл қалушылықтың келетінін үйретеді.

1840 жылғы 11 тамызда бірінші періште түскен кезде, бұл Миллершілердің басты пайғамбарлық қағидасын растады, әрі олардың алғашқы түңілуі сол қағидамен нақты байланысты болар еді. Сол түңілу мен кідіру уақыты Түн ортасындағы айқай кезінде аяқталған кезде, бұл хабар да «бір күн — бір жыл» қағидасына қатысты болар еді, сол сияқты Мәсіхтің 1844 жылғы 22 қазанда келетінін айқындау да соған қатысты еді. 1840 жылдан 1844 жылға дейінгі осы төрт меженің бәрі «бір күн — бір жыл» қағидасымен байланысты болды.

Яһудиер Құдай заңының аманат сақтаушылары етілді, ал Мұсаның желісінде бейнеленген мәселе — Құдай заңы мен ережелері. Дәуіттің тарихында да бұл қайтадан Құдай заңы болды. Мәсіхтің тарихында да бұл Құдай заңы болды, өйткені қан төгілмейінше, Құдай заңы арқылы күнәкарға әшкереленген күнәның кешірімі жоқ. Ал Адвентизм тек Құдай заңының ғана емес, пайғамбарлық Сөздің де аманат сақтаушысы етілді.

Сондықтан Миллериттер тарихының желісіндегі тақырып — Құдайдың пайғамбарлық ережелері. Адвентизмнің соңында да ол тағы да пайғамбарлықты түсіндіру ережелері туралы болмақ, бірақ 1844 жылдан бері пайғамбарлық уақыт енді қолданылмауға тиіс. Соңындағы ережелер Альфа мен Омеганың ақырды бастауынан бастап бейнелейтініне негізделген.

Исламның пайғамбарлық қызметін бейнелейтін екінші қасіреттің орындалуымен Осман үстемдігі тоқтағанда, Аян 9:15-тегі үш жүз тоқсан бір жыл және он бес күндік пайғамбарлық орындалды, әрі Миллер еңбегінің өзегі болып табылатын «бір күн — бір жыл» қағидасы расталды.

2001 жылғы 11 қыркүйекте Ислам соққы бергенде, Аян 8:13-тің орындалуы ретінде үшінші қасіреттің келуі жүзеге асты, әрі Future for America қызметінің өзегін құраған қағида

расталды; ол қағида, қарапайым түрде айтқанда, тарихтың қайталануы еді. Исламды бейнелейтін қасірет кернейі туралы пайғамбарлық Аянның оныншы тарауындағы періштенің 1840 жылы да, Аянның он сегізінші тарауындағы періштенің 2001 жылы да орындалуы арқылы расталды. Тарих қайталанды. Бұдан кейін күтілетіні — түңілу.

Түңілу кідіріс уақытын бастар еді. Түңілу іске қатысқандардың сағын сындырып, оларды жан-жаққа шашыратып жіберер еді. Түңілу пайғамбарлықтың негізгі бір заңын, шын мәнінде Адвентизмнің бастауында бекітілген пайғамбарлықтың ең басты қағидасын елемей арқылы жүзеге асар еді. 2001 жылғы 11 қыркүйектегі күш беру Исламмен байланысты болды, ал 2020 жылғы 18 шілдедегі түңілу Ислам туралы еді. Бізге Самуил Сноу мен одан кейінгілерге 1844 жылғы 22 қазан күнін тануға мүмкіндік берген нәрсе — Жаратқан Иенің 1843 жылғы кестедегі кейбір сандардағы қателіктен Өз қолын тартқаны — екені хабарланған. Сонда Сноу мен Миллериттер оларды екі мың үш жүз жылдық пайғамбарлықтың орындалуын 1843 жылға болжауға алып келген дәл сол айғақтардың 1844 жылғы 22 қазанды айқындауға мүмкіндік берген нақ сол айғақтар екенін көрді.

«Иса мен бүкіл көктегі әскер жандарымен сүйген Өзін көруді тәтті үмітпен аңсағандарға жанашырлық пен сүйіспеншілікпен қарады. Періштелер олардың айналасында қалықтап жүріп, сынақ сағатында оларды демеп тұрды. Көктен келген хабарды қабылдауды елемегендер қараңғылықта қалдырылды, ал Құдайдың қаһары оларға қарсы тұтанды, өйткені Олар көктен жіберген нұрды қабылдамады. Иелері неге келмегенін түсіне алмаған, бірақ адал болып қалған сол түңілген жандар қараңғылықта қалдырылған жоқ. Олар қайтадан пайғамбарлық мерзімдерді зерттеу үшін Киелі кітаптарына бағытталды. Жаратқан Иенің қолы сандардан алынып тасталды да, қателік түсіндірілді. Олар пайғамбарлық мерзімдердің 1844 жылға дейін жететінін көрді, әрі пайғамбарлық мерзімдер 1843 жылы аяқталады деп дәлелдеу үшін өздері келтірген сол дәлелдердің 1844 жылы аяқталатынын да дәлелдейтінін ұқты. Құдай Сөзінен түскен нұр олардың жағдайына сәуле түсірді, және олар кідіріс уақытын тапты: “Ол [аян] кешіксе де, оны күт.” Олар Мәсіхтің дереу келуіне деген сүйіспеншіліктерінде аянның кідірісін назардан тыс қалдырған еді; ал сол кідіріс шынайы күтушілерді айқындау үшін белгіленген болатын. Енді олардың тағы да бір уақыт нүктесі болды. Алайда мен олардың көпшілігі 1843 жылы сенімдерін ерекшелендірген құлшыныс пен күш-қайрат дәрежесіне ие болу үшін өздерінің ауыр түңілуінен жоғары көтеріле алмағанын көрдім». *Early Writings*, 236, 237.

2020 жылғы 18 шілдеде Исламның Америка Құрама Штаттарына шабуыл жасайтыны туралы алдын ала айтылған болжамға алып келген айғақтар, көп ұзамай келетін жексенбілік заң кезінде Исламның Америка Құрама Штаттарына қарсы әкелінетін үкім екендігін, тек бұл оқиғамен енді уақыт элементі байланыстырылмайтынын, растайды деп күтуіміз керек.

1840 жылдан 1844 жылға дейінгі тарихтағы төрт негізгі межелік белгі. Әрбір межелік белгі Миллердің негізгі ережесінің — бір күннің бір жылға теңдігі қағидасының — қолданылуымен байланысты.

2001 жылдан бергі тарихтағы, жексенбілік заңға дейінгі, төрт негізгі кезеңдік белгі. 2001 жылғы 11 қыркүйек Ислам болды. 2020 жылғы 18 шілдедегі жүзеге аспаған болжам Ислам туралы болды. Әрбір кезеңдік белгі Future for America ұйымының негізгі ережесін — тарихтың қайталануын — қолданумен байланысты. «Жеті күркіреу» өз ретімен ашылатын болашақ оқиғаларды білдіреді. Төрт кезеңдік белгінің біріншісі 2001 жылғы 11 қыркүйек болды; ол үшінші қасіреттің орындалуында Америка Құрама Штаттарына Ислам тарапынан жасалған шабуылды айқындады. Біздің тарихымыздағы жексенбілік заңды білдіретін соңғы кезеңдік белгі Ислам туралы болуы тиіс, өйткені Альфа мен Омега әрдайым ақырды бастауынан көрсетеді, әрі дәл осы тарих үшін «жеті күркіреуді» мөрлеп жапқан да — Альфа мен Омега. Жексенбілік заң кезінде Ислам Америка Құрама Штаттарына шабуыл жасайды.

Бұл — қазір ашылып жатқан жеті күн күркіреуінің мөрден шешілуінің негізгі үш құрамдас бөлігінің бірі. Мұса өз тарих желісінде Түн ортасындағы айқайды бейнелейтін хабарды жариялағаннан кейін, ақырғы қозғалыстар жедел болды. Тұңғыштар туралы пайғамбарлық орындалып, Мысырда түн ортасында айқай туындағанға дейін табиғаттан тыс жойқын он індет жіберілді. Мәсіх Иерусалимге кіргеннен кейін, айқышқа апаратын жедел қадамдар басталды. Хабар жарияланған кезде, кері бұрылу енді мүмкін емес еді. 1844 жылғы 12 тамыздағы Экзетер лагерьлік жиналысынан кейін, екі айға да жетпей, алдын ала айтылған сөз орындалды.

Сонда Жаратқан Иенің сөзі маған келіп, былай деді: «Адам ұлы, Исраил жерінде өздерінде бар: “Күндер созылып барады, әрі әрбір аян орындалмай қалады”,— дейтін бұл мақал не? Сондықтан оларға айт: Тәңір Ие былай дейді: Мен бұл мақалдың күшін жоямын, енді олар оны Исраилде мақал етіп қолданбайды. Қайта оларға: “Күндер жақындап қалды, әрі әрбір аянның орындалуы да”,— деп айт. Өйткені Исраил үйінде енді бос аян да, жағымпаз сәуегейлік те болмайды. Себебі Мен — Жаратқан Иемін: Мен сөйлеймін, және Мен айтатын сөз орындалады; ол енді кешеуілдемейді. Өйткені сендердің күндерінде, ей, бүлікшіл үй, Мен сөзді айтамын да, оны орындаймын,— дейді Тәңір Ие». Тағы да Жаратқан Иенің сөзі маған келіп, былай деді: «Адам ұлы, міне, Исраил үйіндегілер: “Ол көріп отырған аян әлі талай күндерден кейінгі уақытқа қатысты, әрі ол алыс замандар туралы пайғамбарлық етеді”,— дейді. Сондықтан оларға айт: Тәңір Ие былай дейді: Менің сөздерімнің ешқайсысы енді кешеуілдемейді; бірақ Мен айтқан сөз орындалады,— дейді Тәңір Ие». Езекиел 12:21–28.